

**Монгол орны ойн болон орон нутгийн ой модны
генийн сангийн хөгжил 2015 – 2017. Development of
Forests and the Gene Pool of Local Forest Tree Ecotypes in Mongolia**

**МОНГОЛ ОРНЫ ОЙ, ЛАНДШАФТЫН ХӨГЖИЛ
DEVELOPMENT OF FORESTS AND LANDSCAPE IN MONGOLIA**

Зохиогчид / Authors: Ing. Antonín Kusbach, Ph.D.; Ing. Tadeáš Štěřba; Ing. Martin Smola; RNDr. Jan Novák, Ph.D.; Ing. Petr Lukeš, Ph.D.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Ашигласан нэр томъёоны товчлол /Abbreviations

БП: англи хэлний „before present“, өнөөдрөөс өмнөх цаг хугацааг илэрхийлнэ (BP)

ЗТС: Зайнаас тандан судлах (DPZ)

ОСХТ: Ойн Судалгаа Хөгжлийн Төв (FRDC) Forest Research and Development Center

ГМС: Газар зүйн мэдээллийн систем (GIS)

ГИЗ: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)

ГВБ: Гео-вегетацийн бүсчлэл (GVZ)

ОМТ: Ойн менежментийн төлөвлөгөө (LHP)

ОТАС: БНЧУ-ын Ой-типологийн ангиллын систем (LT)

БОАЖЯ: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам (MET) Ministry of Environment and Tourism

МУУОТ: Монгол Улсын Үндэсний ой тооллого (NFI) National Forest Inventory,

ОНОХТ: Орон нутгийн ойг хөгжүүлэх төлөвлөгөө (OPRL)

БОЛ: Байгалийн ойн ландшафт (PLO)

ОТМ: Ойн тогтвортой менежмент (TUN)

БЛОМХ: Брандис над Лабем дахь Ойн Менежментийн Хүрээлэн (ÚHÚL)

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT

2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Төрийн байгууллага. Ойн Судлагаа, Хөгжлийн Төв (ОСХТ), Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам.

- Монгол орны ой, ландшафтын талаар албан мэдээллийг улсын хэмжээнд (БОАЖЯ-ны Ойн бодлого зохицуулалтын газрын дарга хатагтай **Мажигийн Тунгалаг** (<http://www.medee.mn/main.php?eid=86650>).
- ОМТ-ний нэгдсэн мэдээлэл, газрын зураг, мөн орон нутгийн чанартай мэдээллийг аймгийн хэмжээнд (**Х. Пүрэвсүрэн, Б. Ганзориг**).
- Домогт Шарын Гол нөхөрлөлийн ОМТ авсныг 2.1.1.-р бүлгээс үзнэ үү. Энэхүү ОМТ-г Улаанбаатар хотод байрладаг Оюунафорест (**Д. Оюунцэцэг**) хувийн компани боловсруулсан байна.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

**Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа.
Cooperation with Mongolian partners.**

Төрийн байгууллага. Хонгор сумын ойн анги, ойн ахлах инженер (**Өлзийхишиг Лувсандагва**) байгаль хамгаалагч (**Наранхүү Дорж**) нар мод үржүүлгийн төв дээр болдог ажлын зөвлөгөөнд тогтмол оролцдог бөгөөд 2016 оны намар онцгой идэвхтэй оролцож байсан юм.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

**Төрийн байгууллагын ажилтнуудад зориулсан
хээрийн лекц, Шарын Голын ойн талбай.**

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Др. Цэдэндаштай мод суулгах аргачлалын талаар ярилцаж байгаа нь, Шарын Голын ойн талбай.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Боловсрол

- 2016 оны хээрийн судалгааны ажлын явцад ХААИС-ийн Дархан дахь Агроэкологи бизнесийн сургуулийн экологийн хөтөлбөрт хамрагдсан оюутнууд хээрийн дадлагын ажил хийсэн.
- Нийт 28 оюутан хоёр ээлжээр дадлагын ажил хийсэн болно. Дадлагын ажлыг ХААИС – ын Агроэкологи бизнесийн сургуулийн агрономын тэнхимийн профессор Базарраднаагийн Энхтуяа зохион байгуулсан.
- Төслийн хүрээнд байгуулсан дээж авах талбайд оюутнууд ойн экосистемийг судлах аргатай газар дээр нь танилцсанаас гадна хээрийн ажлын явцад ойн экосистемийн амьд болон амьд бус (биотик болон абиотик) гол бүрэлдүүлэгч хэсгүүдтэй бодит байдал дээр танилцсан болно.
- Монгол хэл рүү шууд орчуулсан.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

**Дархан хотын Их сургуулийн оюутнууд
хөрсний шинжилгээ хийж байгаа нь,
Зулзага ойн талбай.**

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

**Тарваган хайлаасны (*Ulmus pumila*) экологийн
тайлбар хийж байгаа нь, дунд талд проф.
Энхтуяа, Зулзага ойн талбай**

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Боловсрол.

- ОТМ боловсруулахдаа авсан дээж, цуглуулсан мэдээллээ ашиглах зорилго.
- Эдгээр мэдээллийг ойн ангилал хийх, синтаксономийн илэрсэн нэгжийн шинж чанар, менежментийн арга хэмжээ тодорхойлох болон ойн хөгжил, төлөв байдлыг ажиглаж судлахад ашиглах боломжтой.
- Төв Европын орнуудад хэрэгжүүлж байгаа ойн менежментийн цогц системтэй танилцах боломж анх удаа монгол оюутнуудад олдсон юм. Дадлага хийх явц нь хээрийн судалгаа хийх болон мэдээлэл цуглуулах аргачлалтай бүрэн тохирч байсан болно (бүлэг 2.2.1.2-г үзнэ үү).

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Боловсрол.

- Хээрийн ажлаас гадна дараагийн шатны шинжилгээ, боловсруулалтанд шаардагдах үндсэн аргачлалтай танилцуулах (хөрсний дээжийг услах, хатаах аргаар нүүрснээс салгах, хадгалж байгаа ургамлын боловсруулалт г.м.) ажлыг анги дээр зохион байгуулсан.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

**Домогт Шарын Гол анги дээр оюутнууд
вегетацийн дээжийг хадгалах ажил хийж
байна.**

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Pedoathracology training Tunkhel 08/2017

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Pedoathracology training Tunkhel 08/2017

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Cooperation with the Suchbaatar Apprentice School

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Cooperation with the Suchbaatar Apprentice School

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Cooperation with the Suchbaatar Apprentice School

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Домогт Шарын Гол Ойн нөхөрлөлтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа.

- 2015 оны 6 сард төслийн багийн гишүүдийн байр, тээврийн г.м. ерөнхий логистик байдлаар ажиллаж эхэлж байсан.
- Хамтын ажиллагаа маань өдөр тутмын хээрийн ажилтай холбогдох асуудлыг газар дээр нь шуурхай шийдэх гэхчлэн гүнзгийрсэн. Үүнд ажлын талбайд оршдог алслагдмал хэсгүүдтэй (Бугант) холбоо барьсныг дурдаж болно.
- 2016 оны хавраас намар хүртэлх хугацаанд ОТМ – ийн жишиг талбайг бэлтгэх ажил хийсэн бөгөөд энэ нь 2017 оны хавар хийгдэх ойжуулалтын ажил, тарьц суулгац суулгахад шаардагдах талбайг бэлдсэн юм (холтос идэгч шавьжид идэгдсэн мод бэлтгэх, ойжуулалт хийхийн тулд хус зонхилсон ойг цэвэрлэх, модны эндэгдэл өндөртэй талбайд давтан ойжуулалт хийхийн тулд хуучин суулгацыг хадаж цэвэрлэх).

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Сөөг бутлагч
ажиллуулах сургалт,
Домогт Шарын Гол
ойн нөхөрлөл.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Монгол түншүүдтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа. Cooperation with Mongolian partners.

Домогт Шарын Гол Ойн нөхөрлөлтэй хэрэгжүүлж буй хамтын ажиллагаа.

- Эдгээр ажлыг Домогт Шарын Гол ойн нөхөрлөлийн ажилчид шаардагдах техник төхөөрөмжийн (цахилгаан хөрөө, сөөг бутлагч) тусламжтай хийсэн бөгөөд ажлын хажуугаар сургалт явуулсан болно.
- Төслийн хүрээнд хийсэн эдгээр ажлыг Домогт Шарын Гол ойн нөхөрлөлийн талбайд гүйцэтгэсэн бөгөөд ажлын явцад тус нөхөрлөлийг эзэмшигч Дампилын Арвиндэлгэр, эхнэр Загдсүрэнгийн Оюунтуяа нартай өдөр бүр уулзаж ажлын талаар зөвлөлдөж байсан болно.

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

**Домогт Шарын Гол ойн нөхөрлөлийг эзэмшигч
Дампилын Арвиндэлгэр, эхнэр Загдсүрэнгийн
Оюунтуяагийн хамт.**

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Cooperation with other partners.

REDD+

WEB
PLATFORM

REDUCING EMISSIONS FROM DEFORESTATION AND
FOREST DEGRADATION IN DEVELOPING COUNTRIES

CZECH - MONGOLIAN
FOREST PROJECT
2015-2017

Анхаарал тавьсанд баяарлалаа

Thank you for your attention.

Question?

Холбоо барих:

akusbach@seznam.cz

sterba.tadeas@uhul.cz

smola.martin@seznam.cz